

Prof. Dr. ir. Pascal Boeckx, Prof. Dr. ir. Kris Verheyen, Prof. Dr. ir. Frank Nevens en Prof. Dr. ir. Pieter De Frenne

Mede ondersteund door de wetenschappers Peter Finke, Peter Goethals, Steven Sleutel, Wim Cornelis, Marijn Bauters, Stijn Speelman, Ann Verdoodt, Stefaan De Neve, Frieke Van Coillie en Hans Verbeeck van het Onderzoekplatform 'Natuurlijk Kapitaal' van de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, UGent

Hoe Marrakesh en de klimaatbetoging samenkomen in het kopje koffie van Bart De Wever

Wees bang voor vreemde mensen, maar niet voor een stervende aarde. Dit lijkt wel dé slogan waarmee N-VA naar de verkiezingen wil stappen, afgaande op recente uitspraken van voorzitter Bart De Wever n.a.v. het Marrakesh-akkoord enerzijds en de klimaatbetogingen in Brussel anderzijds. Met een dergelijk discours geeft De Wever aan niet op de hoogte te zijn van de ware proporties van de klimaatproblematiek, noch van de link tussen migratie en klimaatverandering. Hij hoeft hiervoor helemaal geen fysica of wiskunde te gaan studeren, maar eenvoudigweg neer te dalen uit 'het schoon verdiep' en constructief een holistische visie uit te werken voor een daadkrachtig klimaatbeleid. Hier is helaas weinig van te merken.

In tegenstelling tot wat De Wever beweert, zijn wetenschappelijke kennis, technologie, economische mechanismen en nieuwe vormen van samenleven beschikbaar om resoluut een realistisch sociaal en economisch beleid te voeren m.b.t. klimaatmitigatie en -adaptatie. Het is de verantwoordelijkheid van de politiek om de bestaande wetenschappelijke en technologische informatie te gebruiken en om te zetten in maatregelen met voldoende sociaal draagvlak. Als we deze stappen nu niet zetten, zullen de volgende generaties nóg vele zwaardere lasten moeten dragen. Wie die erfenis bewust wil nalaten aan zijn kinderen en kleinkinderen, moet daar eerlijk voor durven uitkomen en allicht ook de politieke consequenties dragen.

De grootste impact van het veranderend klimaat zal te voelen zijn in het zuiden, waar de lokale bevolking een veel directere invloed ondervindt omdat ze voor voedselvoorziening en gezinsinkomen direct afhankelijk zijn van wat hun velden opbrengen. Een goed voorbeeld van de directe impact van klimaatverandering is deze op de koffieproductie in Ethiopië (bv. De Morgen van 18/01/2019). Koffie draagt niet alleen bij tot één derde van de exportinkomsten (ca. 800 miljoen US\$) en economische groei van Ethiopië, maar zorgt ook voor 50% van het huishoudinkomen (95% van de cash inkomsten) van vier miljoen Ethiopische gezinnen. Bovendien verstrekt de Ethiopische koffiesector werk aan 25% van de Ethiopische bevolking. Recent wetenschappelijk onderzoek toonde aan dat 40 tot 60% van de huidige koffieproducerende gebieden in Ethiopië door klimaatverandering ongeschikt zullen worden voor de koffieteelt. De socio-economische impact op vele Ethiopische gezinnen staat hierbij buiten kijf. Hetzelfde kan gezegd worden over de klimaatimpact op de voedselvoorziening voor miljoenen andere Afrikaanse gezinnen die direct afhankelijk zijn van de gewasopbrengsten op hun velden of het katalytisch effect van bv. toenemende extreme droogte op lokale en internationale conflicten. Dit verlies van inkomen, voedselzekerheid en geborgenheid dwingt mensen tot migratie binnen en buiten Afrika.

Door voor klimaatoplossingen louter onze hoop te stellen op nog te ontwikkelen technocratische oplossingen, komen we er niet. Dit is daarom een dringende oproep om de klimaatuitdaging holistisch aan te pakken, de koppeling tussen diverse thema's te willen inzien, en politieke durf aan de dag te leggen voor een klimaatbeleid dat gefundeerd is op wetenschappelijke kennis. Door belangrijke geconnecteerde uitdagingen, zoals migratie en klimaatverandering, verkeerdelijk voor eigen politiek gewin te gebruiken, wordt de toekomst van miljoenen mensen in gevaar gebracht. Naast fysische en economische wetmatigheden is hiervoor ook sociaal inzicht en vooral politieke daadkracht nodig. Het is schrijnend om vast te stellen dat een aanzienlijk deel van de huidige politieke generatie ver achterophinkt bij een dergelijk visionair denken dat wel gedragen wordt door kennisinstellingen, bedrijven en de vele jonge studenten op donderdag.